

Lag om elektroniska väggtullssystem;

SFS 2013:1164

Utkom från trycket
den 14 januari 2014

utfärdad den 19 december 2013.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Syfte och tillämpningsområde

1 § Syftet med denna lag är att skapa förutsättningar för att använda standardiserad fordonsutrustning i elektroniska väggtullssystem enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/52/EG av den 29 april 2004 om driftskompatibilitet mellan elektroniska väggtullssystem i gemenskapen² och kommissionens beslut 2009/750/EG av den 6 oktober 2009 om definitionen av det europeiska systemet för elektroniska väggtullar och tekniska uppgifter för detta³ (EETS-beslutet).

2 § Denna lag gäller endast elektroniska väggtullssystem där fordonsutrustning används.

Lagens bestämmelser om betalningsförmedlare gäller endast förmedlare som är registrerade enligt denna lag eller i enlighet med EETS-beslutet i den stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) där förmedlaren är etablerad.

Lagens bestämmelser om väganvändare gäller endast väganvändare som har träffat avtal med en sådan betalningsförmedlare som avses i andra stycket.

3 § Denna lag ska inte tillämpas på ett mindre och helt lokalt elektroniskt väggtullssystem om kostnaderna för att uppfylla de föreskrivna kraven inte står i proportion till fördelarna.

Den som avser att inrätta ett sådant system som avses i första stycket ska anmäla detta till den myndighet som regeringen bestämmer.

Definitioner

4 § I denna lag avses med

1. *anmält organ*: ett organ som har anmälts enligt 7–9 §§ lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller motsvarande bestämmelser i en annan stat inom EES eller i Turkiet,

¹ Prop. 2013/14:25, bet. 2013/14:TU4, rskr. 2013/14:132.

² EUT L 166, 30.4.2004, s. 124 (Celex 32004L0052).

³ EUT L 268, 13.10.2009, s. 11 (Celex 32009D0750).

2. *avgiftsupptagare*: en myndighet eller en juridisk person som genom ett elektroniskt vägtullssystem tar upp vägtullar för fordonstrafik i ett vägtullsområde,

3. *betalningsförmedlare*: en juridisk person som förmedlar betalning av vägtull från en väganvändare till en avgiftsupptagare,

4. *elektroniskt vägtullssystem*: ett tekniskt och administrativt system för att ta upp vägtullar i ett vägtullsområde med stöd av fordonsutrustning,

5. *fordonsutrustning*: en komplett uppsättning maskinvaru- och programvarukomponenter som behövs för att kunna använda ett elektroniskt vägtullssystem och som är installerade i ett fordon för insamling, lagring, bearbetning, fjärrmottagning och överföring av data,

6. *färdvägsdeklaration*: en sådan uppgift till en avgiftsupptagare som bekräftar att ett fordon har framförts inom dennes vägtullsområde,

7. *teknisk utrustning*: all teknisk utrustning och alla tekniska komponenter, inklusive mjukvara, i ett elektroniskt vägtullssystem som behövs för att säkerställa driftskompatibilitet mellan elektroniska vägtullssystem,

8. *wäganvändare*: en fysisk eller juridisk person som har träffat avtal med en betalningsförmedlare om förmedling av vägtull till avgiftsupptagare,

9. *wägtull*: en avgift eller skatt som betalas för fordonstrafik i ett vägtullsområde,

10. *wägtullsområde*: en väg, gata, led eller färja som är att anse som en väg, ett torg eller ett annat område, där ett elektroniskt vägtullssystem används.

I övrigt har de termer som används i denna lag samma betydelse som i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner och förordningen (2001:651) om vägtrafikdefinitioner.

Betalningsförmedlare

5 § En juridisk person som är etablerad i Sverige ska, efter ansökan hos den myndighet som regeringen bestämmer, registreras som betalningsförmedlare om den juridiska personen

1. innehar föreskriven certifiering,

2. har föreskriven och godkänd teknisk utrustning,

3. har kompetens i fråga om elektroniska vägtullssystem eller motsvarande system,

4. har lämplig finansiell ställning,

5. har upprättat och kan upprätthålla en global riskhanteringsplan, och

6. har gott anseende.

6 § En betalningsförmedlare ska inom två år från registreringen träffa avtal om förmedling av vägtull med avgiftsupptagare för samtliga vägtullsområden som omfattas av denna lag eller av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/52/EG av den 29 april 2004 om driftskompatibilitet mellan elektroniska vägtullssystem i gemenskapen⁴.

Betalningsförmedlaren ska upprätthålla den fullständiga täckning av vägtullsområden som avses i första stycket. Om täckningen skulle ändras ska fullständig täckning återupprättas inom sex månader.

⁴ EUT L 166, 30.4.2004, s. 124 (Celex 32004L0052).

7 § En betalningsförmedlare ska

1. när ett avtal om förmedling av vägtull träffas med en väganvändare informera denne om den behandling av personuppgifter som avtalet medför och om väganvändarens rättigheter enligt personuppgiftslagen (1998:204),

2. informera väganvändarna om sin täckning enligt 6 § och eventuella förändringar av den,

3. vid behov förse de väganvändare med vilka avtal om förmedling av vägtull har träffats med fordonsutrustning som uppfyller föreskrivna tekniska krav och visa att utrustningen uppfyller kraven,

4. tillhandahålla lämpliga tjänster och tekniskt stöd för anpassning av fordonsutrustning,

5. ansvara för de fasta parametrar för klassificering av ett fordon som är lagrade i fordonsutrustningen eller hos betalningsförmedlaren,

6. se till att variabla parametrar för klassificering av ett fordon kan ställas in manuellt genom fordonsutrustningen,

7. föra en förteckning över fordonsutrustning som inte längre är godkänd och som hänför sig till ett avtal mellan förmedlaren och en väganvändare,

8. offentliggöra sina villkor för att träffa avtal med en väganvändare, och

9. samarbeta med avgiftsupptagare vid indrivning av vägtullar.

8 § I en faktura till en väganvändare ska betalningsförmedlaren specificera vägtullarna. Tidpunkt och plats för avgiftspliktens inträde samt typ av vägtull ska anges, om inte väganvändaren har godkänt att uppgifterna utelämnas. Vidare ska vägtullarna redovisas separat från betalningsförmedlarens egen avgift.

9 § Om förutsättningarna i 5 § 1, 4, 5 eller 6 inte längre är uppfyllda eller om den registrerade begär det ska registreringen som betalningsförmedlare återkallas.

Avgiftsupptagare

10 § En avgiftsupptagare ska se till att de elektroniska vägtullssystem som denne ansvarar för alltid uppfyller föreskrivna tekniska krav som gör det möjligt att använda standardiserad utrustning i fordonen.

Vid en brist i systemet, som beror på avgiftsupptagaren, ska denne se till att en väganvändare kan passera vägtullsområdet säkert med minsta möjliga fördröjning och utan att det bedöms som en underlåtenhet att betala vägtull.

11 § En avgiftsupptagare ska i en områdesdeklaration ange de allmänna villkor som ska vara uppfyllda för att en betalningsförmedlare ska få verka i avgiftsupptagarens vägtullsområde.

12 § En avgiftsupptagare ska ge en betalningsförmedlare som uppfyller villkoren i 11 § och eventuella särskilda villkor rätt att verka i avgiftsupptagarens vägtullsområde.

Avgiftsupptagaren ska på sin webbplats tillhandahålla en offentlig förteckning över betalningsförmedlare med vilka denne har träffat avtal om förmedling av vägtull.

13 § En avgiftsupptagare ska acceptera registrering av fordons passager genom godkänd fordonsutrustning som är i drift och som hänför sig till en betalningsförmedlare med vilken denne har ett avtal om förmedling av vägtull.

14 § En avgiftsupptagare ska vid behov samarbeta med

1. en betalningsförmedlare för att utföra tester av avgiftsupptagarens elektroniska vägtullssystem, och

2. en betalningsförmedlare, tillverkare eller ett anmält organ för att bedöma om viss teknisk utrustning är lämplig att använda i avgiftsupptagarens elektroniska vägtullssystem.

Väganvändare

15 § En väganvändare ska se till att

1. korrekta användar- och fordonsuppgifter lämnas till betalningsförmedlaren,

2. fordonsutrustningen är i drift då fordonet framförs inom ett vägtullsområde, och

3. fordonsutrustningen används enligt betalningsförmedlarens anvisningar.

Om en väganvändare inte fullgör sina skyldigheter enligt första stycket, får betalningsförmedlaren bestämma att väganvändarens fordonsutrustning inte längre är godkänd.

Vägtull

Om vägtull

16 § En avgiftsupptagare får inte debitera en väganvändare enligt denna lag en högre vägtull än den som debiteras motsvarande andra användare av vägen.

Om en betalningsförmedlars klassificering av ett fordon skiljer sig från avgiftsupptagarens, ska avgiftsupptagarens klassificering gälla. Detta gäller dock inte om det visas att avgiftsupptagarens klassificering av fordonet är felaktig.

Betalningsskyldighet

17 § En betalningsförmedlare som har träffat avtal med en väganvändare om förmedling av vägtull är, i stället för väganvändaren, betalningsskyldig för en vägtull som avser ett fordon som är försett med fordonsutrustning tillhandahållen av betalningsförmedlaren. Om en färdvägsdeklaration inte har skickats, är dock betalningsförmedlaren och väganvändaren solidariskt betalningsskyldiga för vägtullen.

Betalningsförmedlaren är inte betalningsskyldig enligt första stycket om fordonsutrustningen inte är godkänd och passagen sker efter det att en sådan förteckning som avses i 7 § 7 har skickats till den berörda avgiftsupptagaren.

18 § En väganvändares betalning av vägtull till sin betalningsförmedlare sker med befriande verkan.

19 § I vägtullssystem baserade på korthållskommunikation ska en avgiftsupptagare, eller den som för avgiftsupptagarens räkning tar upp vägtullar, underrätta varje betalningsförmedlare om godkända färdvägsdeklarationer för deras respektive väganvändare.

20 § Om en betalningsförmedlare får kännedom om att en godkänd färdvägsdeklaration saknas för ett fordons passage av en betalstation, ska betalningsförmedlaren informera den berörda väganvändaren om bristen och ge denne möjlighet att reglera sin skuld innan indrivning får ske.

Särredovisning

21 § En myndighet eller en juridisk person som både är avgiftsupptagare och betalningsförmedlare ska hålla verksamheterna åtskilda och redovisa dessa separat.

Tekniska krav

22 § Ett elektroniskt vägtullssystem och den fordonsutrustning som ska användas i systemet ska uppfylla föreskrivna tekniska krav.

23 § Ett anmält organ ska bedöma om kraven i 22 § är uppfyllda.

En avgiftsupptagare eller ett anmält organ ska bedöma om viss teknisk utrustning är lämplig att använda i avgiftsupptagarens elektroniska vägtullssystem.

Förlikningsorgan

24 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara förlikningsorgan. Förlikningsorganet ska, på begäran av en betalningsförmedlare eller en avgiftsupptagare, medla mellan parterna

1. om en överenskommelse om rätt för betalningsförmedlaren att verka i avgiftsupptagarens vägtullsområde inte kan nås, eller

2. vid tvist om en sådan ingången överenskommelse som avses i 1.

Medlingen ska särskilt syfta till att säkerställa att sådana villkor som avses i 11 § och eventuella särskilda villkor inte är diskriminerande och att de på ett lämpligt sätt avspeglar parternas kostnader och risker.

Personuppgiftsansvar

25 § I fråga om behandling av personuppgifter finns bestämmelser i personuppgiftslagen (1998:204).

En avgiftsupptagare, eller den som för avgiftsupptagarens räkning tar upp vägtullar, är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som en underrättelse enligt 19 § innebär.

En betalningsförmedlare är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som verksamheten innebär.

Vägtullsregistret

26 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska föra ett register över vägtullsområden och betalningsförmedlare (vägtullsregistret).

Den myndighet som avses i första stycket är personuppgiftsansvarig för registret enligt personuppgiftslagen (1998:204).

27 § Vägtullsregistret ska ha till ändamål att inom ramen för det europeiska systemet för elektroniska vägtullar tillhandahålla uppgifter om vägtullsområden och betalningsförmedlare.

Registret ska innehålla uppgifter om betalningsförmedlare som har registrerats enligt 5 § och för varje vägtullsområde uppgifter om

1. avgiftsupptagare,
2. den teknik som används i vägtullssystemet,
3. det geografiska område som omfattas av vägtull,
4. typ av vägtull och vägtullsstruktur,
5. fordon som omfattas av vägtull och parametrar för klassificering av fordon,
6. krav på färdvägsdeklarationer,
7. områdesdeklarationen, och
8. de betalningsförmedlare som avgiftsupptagaren har ingått avtal om förmedling av vägtull med.

Tillsyn

28 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över att avgiftsupptagare på enskild väg och betalningsförmedlare följer denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen samt över att den tekniska utrustningen i ett vägtullssystem uppfyller föreskrivna krav.

I personuppgiftslagen (1998:204) finns bestämmelser om tillsyn över behandlingen av personuppgifter.

29 § Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen.

Tillsynsmyndigheten har också rätt att, i den utsträckning det behövs för tillsynen, på begäran få tillträde till anläggningar, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till användandet av ett elektroniskt vägtullssystem. Denna rätt omfattar inte bostäder.

30 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag och de föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen ska följas.

Om tillsynsmyndigheten meddelar förelägganden eller förbud enligt denna lag, får dessa förenas med vite.

31 § Om det finns skäl att tro att teknisk utrustning som är CE-märkt inte överensstämmer med de tekniska kraven enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, ska tillsynsmyndigheten förelägga tillverkaren, en avgiftsupptagare eller en betalningsförmedlare att

1. endast använda utrustningen på visst angivet sätt,
2. upphöra med användningen av utrustningen, eller

3. återkalla utrustningen.

Om teknisk utrustning som är CE-märkt inte överensstämmer med de tekniska kraven enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska tillsynsmyndigheten förelägga tillverkaren att se till att utrustningen överensstämmer med kraven.

Ett föreläggande gäller så länge som produkten inte överensstämmer med de tekniska kraven och får förenas med vite.

Överklagande

32 § Beslut enligt 5 och 9 §§, en myndighets beslut enligt 23 § andra stycket samt tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Bemyndiganden

33 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. kraven för registrering som betalningsförmedlare,
2. tekniska krav på ett elektroniskt vägtullssystem och den fordonsutrustning som ska användas i systemet,
3. parametrar för klassificering av fordon,
4. tillsyn, och
5. avgifter för ärendehantering, registrering och tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2014, då lagen (2007:58) om elektroniska vägavgiftssystem ska upphöra att gälla.

På regeringens vägnar

FREDRIK REINFELDT

CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD
(Näringsdepartementet)

